

Maymun Dehası ve Zekasının İnsanlarla Ortak Paydaları ve İnsanimsı Maymunlar

Alet Kullanımı : İnsanlar ve maymunlar alet kullanabilirler. Maymunlar suyu içebilmek için yaprakları sünger gibi, ya da termitleri yiyebilmek için da dal parçalarını alet gibi kullanabilirler. Şempanzeler alet icat edebilirler, termitleri yakalamak için dallardan fırça çeklinde aletler yapıp termit avalayabiliyorlar.

Anlık Hafıza: Şempanzeler çok güçlü anlık hafızaları vardır 0.65 saniyede hatırlama durumları var. Yapılan sayı bulma testleri bunu göstermiştir. İnsanlarda ise kısa süreli hafıza testlerinde çocuklar yetişkinlerden daha başarılı. Kısa süreli hafızada maymunlar başarılı.

Çene kasları farkı: insan çiğneme kası hücreleri büyük maymunların 1/3 i kadardır. Bu da uzak geçmişte bir genetik mutasyon olduğunu gösteriyor. Bu olayda insan atalarının çene kaslarının diğer maymun türlerinden daha zayıf olmasına neden oldu.

DNA'nın çok benzer olmasının nedeni: İnsan DNA'sının büyük maymunlarla çok benzer olmasının nedeni, inşaları hayat ağcının aynı dalından evrimleşmiş olmasıdır. Büyük maymunlar arasındaki en uzak kuzenimiz orangutanlardır bizlerde 11 milyon yıl önce ayrılmışlardır.

FoxP2 Geni: Modern insanlarda konuşma için gerekli gendir. Geçmişte foxp2 geninde meydana gelen mutasyon dil ve dudak hareketlerinin oluşmasında etkili olduğu düşünülüyor. Bilim insanları bu genin 2 ile 3 yüzbin yıla kadar önce mutasyona uğradığını buldular.

Goriller: Büyük maymunların en büyüğü 8 milyon yıl önce evrim ağacında bizlerden ayrılmışlardır. Vejeteryandırlar. Afrika yağmur ormanlarının belirli kesimlerinde yaşarlar. DNA'larımız %97.7 gibi bir oranla bir birine benzer.

Şempanzeler ve bonobolar: 5 milyon yıl önce ayrılan daldır. En yakın akrabalarımızı oluşturmaktadırlar. Bonobolar maymunlar dünyasının hippileri olarak bilinir. Barışı korumak için seksi kullanırlar. Şempanzeler ise Afrika'nın ekvatora yakın bölgelerinde yaşarlar. Genel olarak daha az barışçıldır. Şempanzeler ve bonobolar DNA'larının %98.4'ünü insanlarla paylaşırlar.

Öğrenme: İnsanlar maymunlara nazaran taklit ederek kopyalayarak yaptıkları birçok şeyi bu şekilde öğreniyorlar. Maymunların çoğunda taklit yolu ile öğrenme yoktur. Bu da insanların öğrenme mekanizmalarını açıklayabiliyor.

Kendini tanıma : İnsanlar kendilerini ve tanıştıkları insanları tanıdıkları için daha büyük gruplar halinde yaşayabilmektedir. İnsana yakın olan büyük maymunlar da belli bir yaşa kadar kendilerini tanırlar.

Kafatası yapısı: Bütün büyük maymunların kafataslarının tepelerinde büyük bir taç yapısı vardır. Güçlü çene kaslarının bir yere tutunması için bu gereklidir. Kalın kafatası yapısı maymunlar beyin için katı ve esnek olmayan bir görev üstleniyor. İnsanlardaki zayıf çene kaslar kafatası üzerine çok daha az basınç uyguluyor. Çene kası evrimim **Homo erectus** ta ortaya çıkıyor. Ayrıca kafa genişliğine daha büyüktür. Bu olay çene kası evrimi 2.4 milyon yıl önce olduğu hesaplanmıştır.

İş birliği testi: Şempanzelerinde insanlar gibi işbirliğine yakın oldukları fakat paylaşma konusunda ise bencil oldukları gözlenmiştir. İnsanlar ortak hedeflerde birlikte çalışırken, maymunlar ortak hedeflerde birlikte çalışma eğiliminde değildir. Maymunlar çıkarılmadan iş birliğine gitmezler.